

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 2/2547
วันศุกร์ที่ 9 กรกฎาคม 2547 เวลา 13.30 น.
ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 2

กรรมการผู้มาประชุม

1. นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
2. นายศิวัช ศิริเสาวลักษณ์	ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
3. นายวรารักษ์ ชันสามารถ	ที่ปรึกษากฎหมายกระทรวงพาณิชย์
(แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
4. นายสังจาวุธ นาคนิยม	นักวิชาการทรัพยากรธรณี 7ว
(แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
5. นายพูลประโยชน์ ชัยเกียรติ	ผู้อำนวยการกองกฎหมายและที่ดิน
(แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
6. นายสารกิจ ถวิลประวดี	รองอธิบดีกรมปศุสัตว์
(แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
7. นายสุทธิชัย วีระไพบุลย์	หัวหน้าฝ่ายควบคุมที่ดินป่าไม้
(แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ
8. นายถาวร ทองข่อย	นิติกร 8ว
(แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ
9. นางวรรณรัตน์ โททอง	ผู้อำนวยการกองแผนที่
(แทนอธิบดีกรมแผนที่)	กรรมการ
10. นายจุฬเทพ พงศ์สร้อยเพชร	รชก.รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
11. นายบุญส่ง พานิชการ	ผู้อำนวยการสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ

12. นายเฉลิมพร พิรุณสาร	รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
(แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
13. นายสิทธิชัย ศักดา	รชก.ผู้อำนวยการส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น
(แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
14. นางกอบแก้ว จันทร์ดี	ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน
(แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
15. นายชาญชัย อนันต์นาวินสูตร	ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการรังวัด
(แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
16. นายอภิชาติ วาที	หัวหน้าฝ่ายจัดที่ดิน
(แทนอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)	กรรมการ
17. นายชนะศักดิ์ สายพันธ์	วิสวกร 7ว
(แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
18.นางสุภัทร โรจน์บวรวิทยา	นักวิชาการคลัง 7
(แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง)	กรรมการ
19. นายนิพิฐ อริวงค์	นิติกร 8
(แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
20. นายเผด็จ สีจันทร์	ผู้อำนวยการกองจัดการที่ดินชายฝั่ง
(แทนอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	กรรมการ
21. นางมยุรี กากำแหง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ 7ว
(แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ)	กรรมการ
22. นายเฉลิม ประจำแก่น	รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจกรรมนโยบายรัฐ
(แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
23. นายวัฒนศักดิ์ จังจรรณ	ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตร-
แห่งประเทศไทย	กรรมการ
24. นายปราโมทย์ น้อยใจบุญ	ประธานคณะกรรมการกลาง-
กลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ

25. นายธีระ สุธะบุตร	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
26. นายวัลลภ ลำพาย	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
27. นายปรีชา ทองอู่	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
28. นายสามารถ ยอดสุดา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
29. นายสุค ลำภา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
30. นายอดิศักดิ์ ศรีสรรพกิจ	เลขานุการสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกร	กรรมการ และเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คิรราชการ
2. คุณพรทิพย์ จาละ	ผู้ทรงคุณวุฒิ
3. นางศุภศิริ โพธิ์แมนกุล	ผู้แทนเกษตรกร
4. นายสากล ภาณี	ผู้แทนเกษตรกร
5. นายบรรลือ กรุททุ่ง	ผู้แทนเกษตรกร

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสุภชัย บานพับทอง	ผู้ตรวจราชการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. นายฉันทลักษณ์ บุศยอังกูร	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
3. นายวิจิตร ไชยดีกุล	รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
4. นายเบญจพรรณ เหมชาติ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.
5. นายทวีสุข ปัญญาอรอด	ผู้อำนวยการสำนักจัดการปฏิรูปที่ดิน
6. นายสุรศักดิ์ แสงอร่าม	ผู้ตรวจราชการ ส.ป.ก.
7. นายณรงค์ ไวนิทร	เลขานุการกรม
8. นายสถิตย์พงษ์ สุกชูเกียรติ	ผู้อำนวยการกองนิติการ ส.ป.ก.
9. นายธีรวุฒิ ถาวรพัฒน์พงศ์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดภูเก็ต
10. นายปกรณ์ จันทศิริ	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดชัยภูมิ
11. นางเจียมจิต วุฒิสักดิ์	เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน
12. นายวรพจน์ พระระมานันต์	เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน

13. นายลือชัย นิยมชาติ	เจ้าหน้าที่กรมการปกครอง
14. นายสุรัตน์ สงวนทรัพย์	เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร
15. น.ส.ปิยภัทร์ เรืองจันทร์	เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
16. นายมณฑล ศรีมณฑล	เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
17. นายวีริศ อัมระปาล	เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
18. นายสมพร ยิ้มเฟือก	เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
19. เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.	จำนวน 27 คน

เริ่มประชุมเวลา 13.30 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดิฉันการคว่น ขอให้ที่ประชุมคัดเลือกผู้ทำหน้าที่ประธานแทน และให้ดำเนินการประชุมตามวาระไปพลางก่อน และเมื่อเสร็จราชการจะทำหน้าที่ประธาน ซึ่งที่ประชุมได้มอบหมายผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทยทำหน้าที่เป็นประธาน และประธานได้เข้ามาเป็นประธานที่ประชุมในระเบียบวาระที่ 3.3 4.1 4.5 - 4.9 และเรื่องเพื่อทราบ จนปิดการประชุม

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 1/2547 วันที่ 28 เมษายน 2547

ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งว่า ได้จัดส่งรายงานการประชุมให้คณะกรรมการพิจารณาตามหนังสือลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2547 โดยคณะกรรมการไม่มีการแจ้งแก้ไข จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาว่าจะมีข้อแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ ซึ่งที่ประชุมไม่มีการแก้ไขแต่อย่างใด

มติคณะกรรมการ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 1/2547 วันที่ 28 เมษายน 2547

เรื่องที่ 4.4 ขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภค และกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน (3 เรื่อง)

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่ามีกรณียื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินตามระเบียบคณะกรรมการ ดังนี้

1. บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย) ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างชุมสายโทรศัพท์หนองคอกจังหวัดฉะเชิงเทรา เนื้อที่ประมาณ 0-1-50 ไร่ และเสารับ-ส่ง สัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ จังหวัดลพบุรี เนื้อที่ประมาณ 0-1-54 ไร่ โดยขอเสียค่าตอบแทน ตามราคาประเมินกรมที่ดิน

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ (อบจ.สุรินทร์) ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างตลาดกลางแลกเปลี่ยนสินค้า และสถานีขนส่ง จังหวัดสุรินทร์ เนื้อที่ประมาณ 20-3-25 ไร่ โดยขอยกเว้นค่าตอบแทน

3. มูลนิธิพลตรีจำลอง ศรีเมือง ยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินเพื่อก่อสร้างสถานฝึกอบรม เรือนเกษตรกร แปลงฝึกเกษตรไร้สารพิษและสาธารณูปโภคต่างๆ จังหวัดกาญจนบุรี เนื้อที่ประมาณ 215-3-03 ไร่ โดยขอยกเว้นค่าตอบแทน เนื่องจากเป็นการดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร

ข้อเท็จจริง

1. ระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการมอบหมายให้เลขาธิการ ส.ป.ก. พิจารณาอนุญาตใช้ที่ดินและกิจการอื่นๆ ในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ.2536 ข้อ 17 กำหนดว่า กรณีที่เป็นการขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการอื่นนอกจากข้อ 6 ถึงข้อ 16 หรือการขอใช้ที่ดินเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการในการพิจารณาอนุญาตตามความจำเป็นเพื่อกิจการนั้น

2. ในส่วนของการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น มีมติคณะกรรมการในการประชุม ครั้งที่ 1/2546 วันที่ 7 มกราคม 2546 อนุมัติหลักการให้เลขาธิการ ส.ป.ก.มีอำนาจเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการขอใช้ที่ดิน หรือยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนกรณีหน่วยงานของรัฐขอใช้ไม่เรียกเก็บค่าบริการหรือค่าใช้จ่ายใดๆ จากผู้ใช้บริการหรือการใช้ที่ดินนั้นจะเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรและชุมชนในท้องถิ่น

3. ส.ป.ก. พิจารณาเห็นว่าคำขอทั้ง 3 ราย เป็นการขอใช้ที่ดินกิจการอื่นที่ไม่ได้กำหนดไว้ในระเบียบ ซึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการ และได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด และคณะอนุกรรมการพิจารณาการอนุญาตหรือการให้ความยินยอมให้ใช้ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งคณะกรรมการได้แต่งตั้ง เพื่อกลั่นกรองเรื่องดังกล่าว ก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณาแล้ว ในการประชุมครั้งที่ 2/2547 วันที่ 27 เมษายน 2547

ประเด็นที่เสนอให้พิจารณา

1. เห็นสมควรพิจารณาอนุญาตตามคำขอทั้ง 3 ราย ตามจำนวนเนื้อที่ที่ขออนุญาต โดยเรียกเก็บค่าตอบแทนเฉพาะรายบริษัท ทศทฯ และโดยมีเงื่อนไขในรายอบจ.สุรินทร์ ว่าในการเรียกเก็บค่าเช่าจะต้องมีอัตราคงที่เท่าเดิม คือ 3 บาทต่อหน่วย หากมีการเรียกเก็บค่าเช่าเพิ่มจากอัตรานี้จะต้องนำเรื่องให้ ส.ป.ก.พิจารณาก่อน

2. ขออนุมัติในหลักการกรณีบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการโทรศัพท์และกิจการสื่อสารโทรคมนาคม การไปรษณีย์ ดังนี้

2.1 ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมีอำนาจอนุญาตให้ใช้ที่ดินได้ในเนื้อที่ตามความจำเป็นและเหมาะสมแก่การนั้น โดยไม่เกินแห่งละ 5 ไร่ และให้เรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามราคาประเมินของกรมที่ดิน ตามมติคณะกรรมการครั้งที่ 1/2546 วันที่ 7 มกราคม 2546

2.2 ให้ถือว่าการขออนุญาตให้ใช้ที่ดินตามกิจการดังกล่าวที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด มีความเห็นไปแล้วว่าควรอนุญาตหรือเห็นชอบให้ใช้ที่ดินได้และอยู่ระหว่างดำเนินการนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาให้อยู่ในอำนาจการพิจารณาของเลขาธิการ ส.ป.ก. แทนคณะกรรมการ

3. ขอความเห็นชอบเพิ่มเติมมติคณะกรรมการ ครั้งที่ 1/2546 วันที่ 7 มกราคม 2546 ข้อ 2.3.1 เป็นความว่า “ถ้าเป็นกรณีหน่วยงานของรัฐ หรือเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่หวังผลกำไร ขอใช้ที่ดินเพื่อกิจการสาธารณูปโภคไม่เรียกเก็บค่าบริการ หรือค่าใช้จ่ายใดๆ จากผู้ให้บริการ ให้เลขาธิการมีอำนาจยกเว้นการเรียกเก็บค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการขอใช้ที่ดิน”

ประเด็นอภิปราย

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ให้ข้อสังเกตว่า บริษัท ทศทฯ หรือ กสทฯ มิใช่หน่วยงานของรัฐ ในอนาคตจะกลายเป็นบริษัทมหาชน แต่เนื่องจากเป็นกิจการสาธารณูปโภค น่าจะมีการกำหนดเพิ่มเติมไว้ในระเบียบคณะกรรมการด้วย

ประธาน เห็นว่า หากจะมอบให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณา ส.ป.ก.ควรคำนึงถึงสถานภาพของหน่วยงาน และประเภทกิจการเป็นหลักด้วย และสมควรจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบให้สอดคล้องกัน

ผู้แทนกรมธนารักษ์ ให้ข้อสังเกตว่า

1. การเก็บค่าตอบแทนบริษัท ทศทฯ สมควรที่ ส.ป.ก.จะเก็บค่าตอบแทนตามราคาที่ดินเอกชน มากกว่าตามราคาประเมินกรมที่ดิน และให้เก็บเป็นรายปี มิใช่เก็บครั้งเดียว ซึ่งของกรมธนารักษ์ จะทำเป็นสัญญาเช่า เก็บเป็นรายเดือนทุกๆ เดือน
2. กรณีของ อบจ.สุรินทร์ น่าจะเรียกเก็บค่าตอบแทนได้ เพราะดูจากอัตราที่ อบจ.สุรินทร์ เรียกเก็บจากผู้ประกอบการหน่วยละ 3 บาทต่อวัน ก็สามารถจ่ายแก่ ส.ป.ก. ได้

ผู้อำนวยการกองนิติการ ส.ป.ก. ชี้แจงว่า การคิดค่าตอบแทน เป็นไปตามมติคณะกรรมการครั้งที่ 1/2546 เนื่องจากเห็นว่า เป็นสาธารณประโยชน์ อีกประการหนึ่ง ได้มีการอนุญาตลักษณะเช่นนี้ในหลายพื้นที่แล้ว ส่วนของ อบจ.สุรินทร์ เห็นว่า ที่ดินดังกล่าวไม่ใช่แปลงว่าง มีการดำเนินการของ อบจ.อยู่เดิมแล้ว ส.ป.ก.เพียงแต่เข้าไปดำเนินการจัดให้ถูกต้องตามกฎหมาย การเรียกเก็บค่าตอบแทนจะไม่ใช่ที่ยอมรับ แต่ถ้าเป็นแปลงว่าง ก็จะรับไปพิจารณาตามความเห็นของกรรมการ

มติคณะกรรมการ

1. อนุญาตให้ใช้ที่ดินตามคำขอทั้ง 3 เรื่อง
2. อนุมัติหลักการ ตามที่เสนอในข้อ 2 และข้อ 3
3. ให้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการในเรื่องการเก็บค่าตอบแทน และการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสาธารณูปโภค ไปพิจารณาด้วย

ปฏิรูปที่ดินจังหวัดเป็นผู้พิจารณาการโอนและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์
ในที่ดินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และรายงานคณะกรรมการ ทราบ

ผลการดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 – พฤษภาคม 2547 มีการโอนสิทธิและตกทอดทาง
มรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ ในจังหวัดกระบี่ 32 ราย 37 แปลง จังหวัดพัทลุง 13 ราย 17
แปลง จังหวัดสงขลา 44 ราย 59 แปลง จังหวัดนราธิวาส 6 ราย 7 แปลง จังหวัดตรัง 21 ราย 27
แปลง จังหวัดอุดรธานี 8 ราย 12 แปลง จังหวัดพิษณุโลก 3 ราย 3 แปลง และจังหวัดชัยภูมิ 348
ราย 367 แปลง รวม 8 จังหวัด รวม 475 ราย 529 แปลง เนื้อที่ 8,695-0-90 ไร่

มติคณะกรรมการ รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่นๆ
ไม่มี

เลิกประชุมเวลา 12.30 น.

(นายอดิศักดิ์ ศรีสรรพกิจ)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(นายสถิตย์พงษ์ สุขุเกียรติ)

ผู้อำนวยการกองนิติการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางพัชรินทร์ มณีวงศ์)

นิติกร 8ว

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางชนบศรี สรรค์คุณากร)

นิติกร 8ว

ผู้ตรวจรายงานการประชุม